

országgyűlési képviselő

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: T/14751

Érkezett: 2017 MÁRC 31.

Kövér László úrnak
az Országgyűlés elnöke

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 6. § (1) bekezdése alapján mellékelten benyújtom a **gazdasági érdekérvényesítés nyilvánosságáról és a lobbisták nyilvántartásáról** szóló törvényjavaslatot.

Budapest, 2017. március 31.

Dr. Hadházy Ákos
LMP

Dr. Szél Bernadett
LMP

2017. évi ... törvény

a gazdasági érdekérvényesítés nyilvánosságáról és a lobbisták nyilvántartásáról

Az Országgyűlés az állami működés átláthatóbbá tétele, a közhatalmi döntéseket meghozó intézmények tevékenységébe vetett bizalom növelése, továbbá a korrupció elleni küzdelem erősítése érdekében a következő törvényt alkotja:

1. A törvény hatálya

1. §

(1) E törvény hatálya kiterjed a közhatalmi döntések előkészítése során kifejtett gazdasági érdekérvényesítési tevékenység minden formájára, valamint a megbízás alapján, ellenérték fejében gazdasági érdekérvényesítési tevékenységet folytató személyek (a továbbiakban: lobbisták) nyilvántartására.

(2) E törvény alkalmazásában

a) gazdasági érdekérvényesítés: a közhatalmi döntés tartalmának gazdasági célú befolyásolására irányuló tevékenység;

b) közhatalmi döntés: az Országgyűlés, a Kormány, a Kormány tagjai, az önálló szabályozó szerv, az autonóm államigazgatási szerv, a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, a közalapítvány, a köztestület, ezek szervei, tagjai vagy tisztségviselői, továbbá az ezek vezetése, irányítása, felügyelete vagy tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó szervek vagy személyek feladat- és hatáskörébe tartozó döntés, ideértve az Európai Unió intézményeiben, más nemzetközi szervezetben vagy kétoldalú államközi kapcsolatokban képviselt magyar álláspont tartalmának meghatározását is;

c) gazdasági célú befolyásolás: a gazdasági forgalomban részt vevő vagy részt venni kívánó jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet vagy természetes személy vagyoni helyzete, illetve üzleti lehetőségei kedvező alakulásának előmozdítása, helyzetének fenntartása vagy hátrányos alakulásának megakadályozása érdekében kifejtett tevékenység, függetlenül attól, hogy az azt végző személy a tevékenységet saját maga vagy más érdekében végzi;

d) lobbista: az a természetes személy, aki gazdasági érdekérvényesítést vagy közhatalmi döntés tartalmának befolyásolására irányuló egyéb tevékenységet ellenérték fejében magányszemély vagy közhatalmat nem gyakorló szervezet munkáltató foglalkoztatottjaként, illetve azok megbízottjaként folytat;

e) lobbiszervezet: az a jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, amely gazdasági érdekérvényesítést vagy közhatalmi döntés tartalmának befolyásolására irányuló egyéb tevékenységet ellenérték fejében magányszemély vagy közhatalmat nem gyakorló szervezet megbízottjaként folytat, ideértve a tagjainak képviselőjében eljáró gazdasági érdekképviselőt is.

2. A gazdasági érdekérvényesítés nyilvánossága

2. §

(1) A gazdasági érdekérvényesítésre vonatkozó, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény alapján egyébként közérdekű adatnak nem minősülő adatok közérdekből nyilvánosak.

(2) A gazdasági érdekérvényesítésre vonatkozó adat megismerésére iránti igény teljesítése a döntés meghozását követően az adat döntéselőkészítő jellegére tekintettel nem tagadható meg.

3. §

(1) A közhatalmi döntés meghozatalában, illetve annak előkészítésében feladat- és hatásköre szerint részt vevő vagy közreműködő személy – ideértve az Országgyűlésben, a helyi önkormányzat képviselő-testületében vagy a nemzetiségi önkormányzat testületében képvisellel rendelkező párt vagy más társadalmi szervezet tisztségviselőit – a felé irányuló gazdasági érdekérvényesítésről, valamint az általa lobbistával vagy lobbiszervezettel folytatott bármely kommunikáció tartalmáról emlékeztetőt készít.

(2) Nem kell emlékeztetőt készíteni

a) a jogszabály alapján működtetett érdekegyeztetési mechanizmusok során végzett gazdasági érdekérvényesítésről, ha az arról közzétett jegyzőkönyv, emlékeztető vagy összefoglaló a (3) bekezdés szerinti adatokat tartalmazza,

b) az ügyfélnek vagy képviselőjének a közigazgatási hatósági eljárás során a hatóságnál tett nyilatkozatairól vagy egyéb eljárási cselekményeiről.

(3) Az emlékeztető tartalmazza az (1) bekezdésben meghatározott személy megjelölését a beosztásával együttesen, a gazdasági érdekérvényesítést folytató személy megjelölését, a gazdasági érdekérvényesítéssel érintett közhatalmi döntés megjelölését, a gazdasági érdekérvényesítés célját és tartalmát, a gazdasági érdekérvényesítés részét képező tevékenység idejét és helyét, továbbá a gazdasági érdekérvényesítést végző személy által átadott vagy más módon eljuttatott iratok felsorolását.

(4) Az emlékeztetőben található adatok esetében minősítéssel védhető közérdeknek kizárólag a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott érdekek minősülnek.

(5) Kormányrendelet az emlékeztető további kötelező tartalmi elemeit is meghatározhatja.

(6) Az emlékeztető, valamint a gazdasági érdekérvényesítés során a közhatalmi szerv döntésének meghozatalában, illetve annak előkészítésében feladat- és hatásköre szerint részt vevő vagy közreműködő személyhez eljuttatott valamennyi irat – ideértve az elektronikus úton eljuttatott iratokat is – nem selejtezhető, maradandó értékű iratnak minősül.

(7) Az emlékeztetőt a gazdasági érdekérvényesítésnek minősülő tevékenység folytatását, illetve folyamatban lévő döntéselőkészítés esetén a döntés meghozását követő öt munkanapon belül a közhatalmi döntés meghozatalára hatáskörrel rendelkező szerv honlapján közzé kell tenni.

(8) A törvényjavaslat előkészítése során készült emlékeztetőt az előterjesztő a törvényjavaslat indokolásának részeként hozza nyilvánosságra.

4. §

(1) Az országgyűlési képviselő, a helyi önkormányzat képviselő-testületének tagja, a jegyző, a nemzetiségi önkormányzat testületének tagja, az állami vezető, a kormánybiztos, a miniszterelnöki biztos, a miniszteri biztos, a fővárosi és megyei kormányhivatal kormány megbízottja, főigazgatója és igazgatója, a központi államigazgatási szerv vezetője és helyettese, valamint a központi államigazgatási szerv területi szervének vezetője és helyettese kormányrendeletben meghatározott adattartalommal nyilvántartást vezet az e minőségében – az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervek és személyek kivételével – bármely személlyel, illetve szervezet képviselőjével tartott találkozójáról.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott nyilvántartásra, illetve az annak részét képező adatokra az 1. § rendelkezéseit alkalmazni kell.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott nyilvántartást az országgyűlési képviselő esetében az Országgyűlés, a helyi önkormányzat képviselő-testületének tagja és a jegyző esetében a helyi önkormányzat, az állami vezető, a kormánybiztos, a miniszterelnöki biztos, a miniszteri biztos, a fővárosi és megyei kormányhivatal kormány megbízottja, főigazgatója és igazgatója az érintett központi államigazgatási szerv honlapján a tárgyhónapot követő hónap 5. napjáig közzé kell tenni

3. A lobbisták és a lobbiszervezetek nyilvántartása

5. §

Lobbistaként csak az a természetes személy, lobbiszervezetként csak az a jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet járhat el, aki vagy amely szerepel a 6. §-ban meghatározott nyilvántartásban.

6. §

(1) A lobbisták nyilvántartásába olyan természetes személyt lehet felvenni, aki

- a) cselekvőképes,
- b) büntetlen előéletű, és
- c) nem áll a nyilvántartásból való törlés hatálya alatt.

(2) A lobbiszervezetek nyilvántartásába olyan jogi személyt vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetet lehet felvenni, amely

- a) rendelkezik olyan taggal vagy alkalmazottal, aki az (1) bekezdés szerinti lobbisták nyilvántartásában szerepel,
- b) nem áll a nyilvántartásból való törlés hatálya alatt.

7. §

(1) A lobbisták nyilvántartásába felvételét kérő természetes személy felvételi kérelmének tartalmaznia kell

- a) a személy nevét,
- b) lakcímét,
- c) anyja nevét,
- d) születési helyét,

(2) A lobbiszervezetek nyilvántartásába felvételét kérő jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet felvételi kérelmének tartalmaznia kell

- a) a jogi személy vagy a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet nevét, székhelyét,
- b) a jogi személy vagy a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet képviselőjére jogosultak nevét, lakcímét,
- c) azon lobbisták nevét, akik a lobbi szervezet megbízása alapján lobbitevékenységet folytatnak.

8. §

(1) A nyilvántartást vezető szerv a 7. § (1) bekezdés a) és d), valamint (2) bekezdés a)-b) pontjaiban meghatározott adatokat, továbbá a lobbista és a lobbiszervezet nyilvántartásba vételének, illetve törlésének időpontját és annak okát közzéteszi.

(2) A nyilvántartásba vett lobbista és lobbiszervezet a nyilvántartott adatokban bekövetkezett változásokat 15 napon belül köteles bejelenteni a nyilvántartást vezető szervnek.

9. §

A nyilvántartást vezető szerv határozatot hoz a lobbista, illetve a lobbiszervezet nyilvántartásból való törléséről, és egy évre, ismételt törlés esetén öt évre eltiltja a lobbitevékenység végzésétől, ha megállapítja, hogy a lobbista a tevékenysége során az e törvényben foglalt rendelkezéseket megsértette. Az eltiltás ideje alatt a lobbista, illetve a lobbiszervezet nem vehető fel a nyilvántartásba.

4. Záró rendelkezések

10. §

(1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

- a) a 3. § (1) bekezdésében meghatározott emlékeztető további kötelező tartalmi elemeit,
  - b) a 3. § (1) bekezdésében meghatározott emlékeztető formáját és részletezettségét,
  - c) a 4. § (1) bekezdésben meghatározott nyilvántartás adattartalmát,
  - d) a nyilvántartást vezető szerv kijelölését
- rendeletben határozza meg.

(2) Ez a törvény a kihirdetését követő harmadik hónap első napján lép hatályba.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az üzleti szektort érintő jogalkotási tevékenység átláthatatlansága a rendszerváltás óta súlyos korrupciós kockázat Magyarországon. Mindent elmond a magyar demokrácia jelenlegi állapotáról, hogy az, hogy a Kormány néhány éve egy dohányipari cég vezetőjének számítógépén készült törvényszöveget küldött meg uniós notifikációra, és a gyümölcsöző együttműködés tényét a nyilvánosság elől elhallgatta, még csak nem is volt jogsértő. Miért is lett volna az, amikor az egyébként sem túl kemény követelményeket támasztó, a lobbitevékenységről szóló 2006. évi XLIX. törvényt a Kormány első intézkedései között helyezte hatályon kívül, minthogy – mint erről a regisztrált lobbistákat annak idején tájékoztatták is – „nem váltotta be a gyakorlatban az alkalmazásához fűzött reményeket”. Ehhez képest az Országgyűlés lassan hetedik éve nem teljesíti a területen fennálló fontos törvényalkotási feladatát: a gazdasági élet szereplői által végzett érdekérvényesítés nyilvánosságának számon kérhető módon történő megteremtését, valamint a lobbisták nyilvántartását.

A gazdasági érdekérvényesítés ugyanis önmagában nem ördögtől való dolog: az államnak partnerként kell tekintenie a gazdasági élet szereplőire is, és a rendelkezésére álló eszközökkel támogatnia kell a fenntartható fejlődésbe illeszkedő, munkahelyteremtő beruházásokat. Mind az érdekeit érvényesíteni kívánó, tisztességes gazdasági szereplőknek, mind pedig a közhatalmat gyakorló személyeknek érdeke ugyanakkor, hogy az érdekérvényesítésre átlátható és ellenőrizhető módon kerüljön sor, hiszen csak így kerülhető el az, hogy a korrupció vagy annak látszata lengje körül ezt a tevékenységet.

A törvényjavaslat elsősorban a gazdasági élet szereplői által végzett érdekérvényesítés nyilvánosságának megteremtését célzó korábbi LMP-javaslatok alapján készült, részben építve a 2010-ben hatályon kívül helyezett lobbiszabályozásra is.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A törvényjavaslat arra irányul, hogy valamennyi, a közhatalmi döntések előkészítése során kifejtett gazdasági érdekérvényesítési tevékenység megfelelően dokumentált, és a nyilvánosság számára hozzáférhető legyen, valamint létrejöjjön az ellenérték fejében gazdasági érdekérvényesítési tevékenységet folytató személyek nyilvántartása. Az 1. § ezért megadja a javaslat tárgyi hatályát, valamint javaslat által használt fogalmak meghatározását.

A 2. §-hoz

A törvényjavaslat rögzíti, hogy a gazdasági érdekérvényesítéssel összefüggő, közérdekű adatnak nem minősülő adatok közérdekből nyilvánosak. Ez a megoldás biztosítja, hogy minden, a gazdasági érdekérvényesítésre vonatkozó adat vagy közérdekű adatként, vagy közérdekből nyilvános adatként bárki számára hozzáférhető legyen.

A 3. §-hoz

A törvényjavaslat előírja, hogy a gazdasági érdekérvényesítésről – az azzal összefüggő legfontosabb adatokat tartalmazó – emlékeztető készüljön, amelyet – ha az érdekérvényesítésre a közhatalmi döntés meghozatalára rendelkező szervnél került sor – elektronikus úton közzé kell tenni. Az

emlékeztetőt az arra egyébként hatáskörrel rendelkező szerv csak nemzetbiztonsági érdekből minősítheti állam- vagy szolgálati titokká, egyéb okból az emlékeztető nyilvánossága nem korlátozható. A nyilvánosság biztosítását szolgálja a törvényjavaslat azon rendelkezése is, hogy az emlékeztető, valamint a gazdasági érdekérvényesítéssel összefüggő minden más irat a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény szerinti maradandó értékű, nem selejtezhető iratnak minősül.

A 4. §-hoz

Egy demokráciában természetes, hogy a közhatalmat gyakorló személyek rendszeresen kapcsolatot tartanak a gazdasági élet szereplőivel is. Annak érdekében ugyanakkor, hogy ezek a találkozások véletlenül se szolgálhassanak a korrupció terepeként, a törvényjavaslat előírja, hogy azokról nyilvántartást kell vezetni, amelyet a legfontosabb döntéshozók esetében elektronikusan közzé is kell tenni.

Az 5. §-hoz

A törvényjavaslat regisztrációs rendszer alkalmazását írja elő annak érdekében, hogy nyilvánosságra kerüljenek az egy-egy közhatalmi döntés mögött álló érdekek, ezért lobbitevékenységet csak az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet folytathat, aki vagy amely szerepel a nyilvántartásban.

A 6-7. §-okhoz

A javaslat a hatályon kívül helyezett 2006-os lobbitorvényhez hasonlóan két nyilvántartás vezetését írja elő. Külön nyilvántartásban szerepelnének a lobbisták (azok a természetes személyek, akik cselekvőképeseek, büntetlen előéletűek, egyetemi végzettséggel rendelkeznek, és nem állnak a nyilvántartásból való törlés hatálya alatt). A második nyilvántartás a lobbitevékenységgel foglalkozó jogi személyeket, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteket, vagyis a lobbiszervezeteket tartalmazza. A nyilvántartást vezető szerv nem mérlegelhet a nyilvántartásba vételnél. Amennyiben az igénybejelentés tartalmazza annak okirati igazolását, hogy a szervezet legalább egy tagja vagy alkalmazottja szerepel a lobbisták nyilvántartásában, és emellett a szervezet nem áll a nyilvántartásból való törlés hatálya alatt, akkor fel kell venni a nyilvántartásba.

A 8. §-hoz

A megbízók érdekeinek és a lobbitevékenység nyilvánosságának biztosítását szolgáló közzétételi szabályok.

A 9. §-hoz

A lobbista, illetve lobbiszervezet nyilvántartásból való törlésének, valamint a nyilvántartásba vételtől való eltiltásnak a szabályai.

A 10. §-hoz

Felhatalmazó és hatálybaléptető rendelkezések.